

Internationale inkomende waardeoverdracht pensioenkapitaal op ingangsdatum pensioen

Casus

Een inwoner van Nederland heeft in het verleden in België gewerkt alwaar hij pensioen heeft opgebouwd middels een Belgische groepsverzekering (de in België meest voorkomende fiscaal geaccepteerde pensioenregeling). Op het moment dat het pensioen zou moeten ingaan wil de Belgische uitvoerder uitsluitend overgaan tot het uitkeren van het pensioenkapitaal en wordt geweigerd het pensioen uit te keren in de vorm van termijnen. In België kan dat. Als wordt overgegaan tot het uitkeren van het opgebouwde pensioenkapitaal is dat afkoop en komt op grond van het verdrag de heffing aan Nederland toe.

In dergelijke situaties wordt gevraagd of de Belgische uitvoerder het kapitaal belastingvrij mag overdragen aan een in Nederland gevestigde verzekeraar. De bedoeling is dan dat voor het overgedragen kapitaal een periodiek uitkerend pensioen wordt aangekocht waarbij de heffing wordt verschoven naar het moment waarop de pensioenuitkeringen worden genoten. In feite dus een inkomende waardeoverdracht. Voor inkomende waardeoverdrachten is een oplossing gevonden in het Besluit CPP2007/98M, punt 2.3 maar daarbij gaat het om werknemers die in Nederland een nieuwe dienstbetrekking aanvaarden en vervolgens hun buitenlands pensioen middels waardeoverdracht willen integreren in de pensioenregeling van de nieuwe werkgever. Daar is i.c. geen sprake van, dus het besluit biedt geen soelaas.

Het team grensarbeid heeft vaker met deze problematiek te maken, reden voor Carlo om contact op te nemen met dit team. Gebleken is dat in de praktijk een fiscaal geruisloze overdracht – onder het stellen van nadere voorwaarden (zie notitie) – wordt geaccepteerd.

In zijn notitie komt 5.1.2e tot de conclusie dat de fiscale wet- en regelgeving geen mogelijkheid biedt het pensioenkapitaal fiscaal geruisloos over te dragen naar een Nederlands pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij. Omdat het enerzijds niet onredelijk is om tegemoet te komen aan verzoeken om een geruisloze overdracht en anderzijds sprake is van een al lang bestaande praktijk waar geen reden is voor een andere benadering, wordt voorgesteld de huidige praktijk te continueren. Wel wordt nog een extra voorwaarde opgenomen, te weten: De Nederlandse overnemende pensioenverzekeraar komt voor het overgedragen pensioen alle verplichtingen na, die gelden voor uitkeringen van pensioenen in de zin van Wet op de loonbelasting 1964, de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Invorderingswet 1990.

5.1.2e

 dit met de vraagsteller en informeert het team grensarbeid.

De voorwaarden worden:

1. *De waardeoverdracht van het pensioenkapitaal geschiedt rechtstreeks van de Belgische verzekeraar naar een Nederlandse pensioenverzekeraar.*
2. *Er kunnen niet meer pensioenrechten worden ingekocht dan overeenkomen met het overgedragen kapitaal.*
3. *Ter zake van de waardeoverdracht vindt geen enkele aftrek plaats op enig in Nederland belastbaar inkomen van de pensioengerechtigde en/of diens partner.*
4. *De uitkeringen worden aangemerkt als loon uit een vroegere dienstbetrekking, overeenkomstig de wettelijke bepalingen van de loonbelasting.*
5. *De Nederlandse overnemende pensioenverzekeraar komt voor het overgedragen pensioen alle verplichtingen na, die gelden voor uitkeringen van pensioenen in de zin van Wet op de loonbelasting 1964, de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Invorderingswet 1990.*

Onderwerp: Inwoner NL wil afkoopsom Belgische groepsverzekering inbrengen in zuivere NL pensioenregeling of een lijfrente

Aan: KG Pensioenen LB en KG IBR IB niet-winst/LB

Van: 5.1.2e

Datum: 31 juli 2015

Casus

Inwoner van Nederland heeft in België in dienstbetrekking gewerkt en aldaar pensioen opgebouwd in een Belgische groepsverzekering (tweede pijler-pensioen). Hij wil het pensioenkapitaal in België afkopen en fiscaal geruisloos inbrengen in een Nederlandse zuivere pensioenregeling of een lijfrente.

Beschouwing

Het is in België gebruikelijk om vanaf het 60^e levensjaar het pensioen af te kopen. België kent dan ook geen afkoopverbod voor pensioenen. In een aantal pensioenovereenkomsten is niet eens opgenomen dat men ook kan kiezen voor periodieke uitkeringen. Als men al periodieke uitkeringen wil kopen met de afkoopsom, dan zijn Belgische pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen daar meestal niet toe bereid, omdat ze geen overeenkomsten willen sluiten met inwoners van Nederland. Een belangrijke reden hiervoor is dat grond van het Europees verdrag voor overeenkomsten (EVO), Nederlands recht op de overeenkomst van toepassing.

Afkoopsommen van pensioen zijn in België tegen een lager belast (meestal 16,5%), dan periodieke uitkeringen.

Hoe zijn afkoopsommen van Belgische groepsverzekering belast in NL?

Een Belgisch groepsverzekering is een pensioen in de zin van art. 1.7, tweede lid, ond. c Wet IB. Omdat in België de pensioenopbouw fiscaal gefaciliteerd is, zijn de uitkeringen belast op grond van art. 3.82, ond. b, Wet IB.

Omdat het pensioen is afgekocht na de eerste mogelijke ingangsdatum van het Belgische pensioen, is art. 18, derde lid, Verdrag met België niet van belang. Op grond van art. 18, eerste lid, Verdrag met België komt het heffingsrecht toe aan woonland Nederland¹.

Als Nederland over de afkoopsom het heffingsrecht niet zou hebben op grond van het belastingverdrag, kan wel de compensatieregeling er materieel toe leiden dat Nederland de afkoopsom tegen het progressieve tarief belast.

Fiscaal geruisloze oplossing mogelijk?

Het verschil tussen het Nederlandse tarief en het Belgische tarief, maakt uiteraard dat men zoekt naar alternatieven. Kan dan de Belgische afkoopsom fiscaal geruisloos ingebracht worden in een Nederlandse tweede pijler-pensioenregeling of een lijfrente?

¹ Het tweede lid van art. 18 Verdrag met België maakt dit niet anders, omdat Nederland de afkoopsom progressief belast.

Inbreng in NL tweede pijler-pensioen

Inbreng van een buitenlandse pensioenkapitaal in een Nederlandse pensioenregeling, is niet mogelijk. In het besluit van 31 januari 2008 is opgenomen dat deze waardeoverdracht alleen mogelijk is bij aanvaarding van een dienstbetrekking in Nederland. Hieronder de relevante tekst uit het besluit.

- 2.3. Waardeoverdracht vanuit het buitenland

Inkomende werknemers die in Nederland voor langere tijd een dienstbetrekking aangaan, willen soms het in het buitenland opgebouwde pensioenkapitaal naar Nederland overdragen. Het gaat hier om andere waardeoverdrachten dan die zijn geregeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel f, van het UBLB. De buitenlandse pensioenuitvoerder is doorgaans een volgens de Nederlandse regels niet-toegelaten verzekeraar. Op grond van de pensioenovereenkomst kent de Nederlandse werkgever aan de werknemer pensioenaanspraken toe in de Nederlandse pensioenregeling als tegenprestatie voor het ontvangen kapitaal. Dit zijn aanspraken die worden verleend over dienstjaren die de Nederlandse regelgeving fiscaal niet erkent. Ze worden immers niet genoemd in artikel 10a van het UBLB. De gehele pensioenaanspraak komt daardoor mogelijk in strijd met de algemene regels voor fiscale facilitatie. Dit acht ik in een aantal gevallen ongewenst. Daarom volgt hierna voor die gevallen een aanwijzing als pensioenregeling.

- Aanwijzing

Voor zover nodig wijs ik de volgende pensioenregelingen aan als pensioenregeling in de zin van de Wet LB. Het betreft pensioenregelingen van werknemers die pensioenkapitaal vanuit het buitenland laten overdragen aan de pensioenverzekeraar van hun Nederlandse pensioenregeling. Aan deze aanwijzing verbind ik de volgende voorwaarden:

- De buitenlandse pensioenuitvoerder draagt het pensioenkapitaal rechtstreeks over aan de pensioenverzekeraar.*
- De Nederlandse werkgever kent niet meer pensioenrechten toe dan hetgeen overeenkomt met het overgedragen kapitaal.*
- Na de waardeoverdracht blijft de regeling in alle overige opzichten voldoen aan de van toepassing zijnde bepalingen van de Wet LB.*
- De werknemer pleegt in verband met de waardeoverdracht geen enkele aftrek op enig in Nederland belastbaar inkomen van hem of zijn partner.*

- Toelichting op voorwaarde b

Als men het kapitaal inbrengt in een pensioenregeling die is gebaseerd op een eindloonstelsel kan de werkgever aan de werknemer fictieve dienstjaren toekennen, overeenkomend met het bedrag van het kapitaal. Is sprake van een middelloonstelsel dan kan de werknemer voor het kapitaal een extra pensioenbedrag inkopen. Bij een beschikbare-premiestelsel dient het overgedragen kapitaal als premie voor een toekomstig pensioen.

-

Inbreng in NL derde pijler-lijfrente

Inbreng van een pensioenregeling in een lijfrente is niet mogelijk. De Wet IB kent geen mogelijkheid om pensioenkapitaal in te brengen in een lijfrente. Immers enerzijds is er dan sprake van een afkoopsom en dan moet de afkoopsom gestort worden als koopsom voor een lijfrente (uitgaven voor inkomensvoorzieningen). Dit stuit op praktische problemen. Mogelijk kan alleen de netto-koopsom (als de Belgische uitkerende instantie inhoudingen verricht) gestort worden en vaak is er onvoldoende aftrekruiimte om de gehele afkoopsom in aftrek te brengen als uitgaven voor een inkomensvoorziening.

Uit het bovenstaande blijkt dat het (vrijwel) niet mogelijk is binnen de huidige regelgeving om de afkoopsom van het Belgisch pensioen fiscaal geruisloos onder te brengen in een Nederlandse pensioenregeling of lijfrentepolis.

In den lande gaan inspecteurs wel akkoord met een internationale waardeoverdracht onder het stellen van voorwaarden. Deze zijn bijv.

1. *De waardeoverdracht van het pensioenkapitaal geschiedt rechtstreeks van de Belgische verzekeraar naar een Nederlandse pensioenverzekeraar.*
2. *Er kunnen niet meer pensioenrechten worden ingekocht dan overeenkomen met het overgedragen kapitaal.*
3. *Ter zake van de waardeoverdracht vindt geen enkele aftrek plaats op enig in Nederland belastbaar inkomen van de pensioengerechtigde en/of diens partner.*
4. *De uitkeringen worden aangemerkt als loon uit een vroegere dienstbetrekking, overeenkomstig de wettelijke bepalingen van de loonbelasting.*

NB. Ik merk op dat in de omgekeerde situatie de Nederlandse fiscale regelgeving het niet mogelijk maakt om een pensioenkapitaal op de pensioeningangsdatum onder te brengen bij een buitenlands pensioenfonds(, tenzij dit een aangewezen pensioenfonds is in de zin van art. 19a, eerste lid, ond. f Wet LB). Een internationale waardeoverdracht van Nederlands pensioenkapitaal naar het buitenland is (naast andere voorwaarden) alleen mogelijk bij de aanvaarding van een dienstbetrekking in het buitenland. Dit ondanks het feit dat de Pensioenwet deze internationale zogenaamde 'shopping' wel toestaat. Fiscaal wordt dat belemmerd. De Europese Commissie heeft daar al eens vragen over gesteld, maar geen infractieprocedure opgestart.

Dus als we een mogelijkheid bieden om het Belgisch pensioenkapitaal fiscaal geruisloos naar Nederland te laten komen, dan kan dit er mogelijk toe leiden dat we ook de omgekeerde situatie moeten toestaan.

Conclusie

Voor inwoners van Nederland die in België pensioen hebben opgebouwd ontstaat op de pensioeningangsdatum het probleem dat het Belgisch pensioen niet uitkeert in de vorm van periodieke uitkeringen. Om de progressieve heffing in Nederland te ontlopen en/of men wil een periodieke oudedagsvoorziening, wordt gezocht naar de mogelijkheid om het pensioenkapitaal fiscaal geruisloos over te dragen naar een Nederlands pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij. De fiscale wetgeving biedt die mogelijkheid echter niet.

Het verzoek is niet onredelijk, dus we zouden de in de praktijk gehanteerde oplossing, om onder het stellen van voorwaarden akkoord te gaan, in formele regelgeving kunnen opnemen. Dit past echter weer niet bij ons uitgangspunt dat we uitgaande waardeoverdrachten zonder aanvaarding van een dienstbetrekking in het buitenland niet wenselijk achten. Echter we keuren een uitgaande waardeoverdracht op pensioeningangsdatum wel goed als overgedragen worden naar een verzekeraar in de zin van art. 19a, eerste lid, ond. f Wet LB. Dus een verzekeraar die inlichtingen moet verstrekken en aansprakelijk is voor evt. belastingschulden.

We zouden bij inkomende waardeoverdrachten akkoord kunnen gaan, als de Nederlandse verzekeraar bereid is aangaande het 'Belgische' pensioen te voldoen aan de voorwaarden dat men aansprakelijk is voor belastingschulden en de renseigneringsverplichtingen die voor zuivere Nederlandse pensioenen accepteert. Dus we zouden een aanvullende voorwaarde kunnen opnemen. Bijvoorbeeld:

5. *De Nederlandse overnemende pensioenverzekeraar komt voor het overgedragen pensioen alle verplichtingen na, die gelden voor uitkeringen van pensioenen in de zin van Wet op de loonbelasting 1964, de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Invorderingswet 1990.*

Daarnaast kan in voorkomende gevallen alleen de 'lijfrenteroute' gehanteerd worden. Dus de afkoopsom belasten en dan kan de afkoopsom ingebracht worden in een lijfrente. Afhankelijk van de aftrekruijnte als uitgave voor een inkomensvoorziening, kan dit (deels) fiscaal een oplossing bieden.